

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
В.І. Горник

2025 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІКРОЕКОНОМІКА»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузі знань: 7 Управління та адміністрування

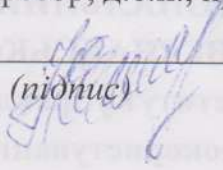
Спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа
та страхування

Форма навчання денна, заочна

Київ – 2025

РОЗРОБНИК силабусу, професор, д.е.н., професор кафедри фінансів та обліку

Наталя ЧЕЧЕТОВА

(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри *фінансів та обліку*

Протокол № 2 від 25.09.2025

Завідувач кафедри

к.е.н., проф.

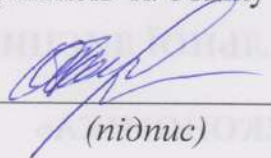

Анатолій ПУТІНЦЕВ

(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми

*Фінанси, банківська справа та
страхування*

к.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку

Ольга ПИЛИПЕНКО

(підпис)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Мікроекономіка, ОК18
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2 рік навчання, 1 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредити, 120 годин (30 години лекції, 14 годин семінари, 76 годин самостійної роботи)
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Екзамен
6. Інформація про консультації	https://classroom.google.com/u/0/c/NzExMzg1NjM0MjMy
7. Мова викладання	Українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Чечетова Наталя Федорівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	chechetova.nataliia@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Сучасна ринкова економіка вимагає від студентів ґрунтовних знань не тільки основ економічної теорії, а й глибокого розуміння внутрішніх механізмів, мотивів поведінки господарюючих суб'єктів в різних ринкових структурах. Мікроекономіка як складова економічної теорії вивчає діяльність окремих господарюючих суб'єктів, котрі прагнуть досягти своєї цілі шляхом використання обмежених ресурсів.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Мета навчальної дисципліни: вивчення методологічних принципів мікроекономічного аналізу економічної поведінки суб'єктів ринку. Основним завданням навчальної дисципліни є надання знань про базові положення мікроекономічної теорії;

	прищеплення навичок використання інструментарію мікроекономічного аналізу; підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.
Пререквізити	Для успішного опанування матеріалу курсу необхідні знання з низки фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін зокрема, «Макроекономіка», «Економічна теорія»
Постреквізити	«Банківська справа», «Податкова система», «Бюджетна система», «Фінансово економічний аналіз»
Формат проведення дисципліни	<p>В рамках навчального процесу будуть використовуватися форми та методи: проведення лекцій; тести контролю знань; реферати; презентації; семінари-дискусії, виконання практичних завдань; індивідуальні консультації.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовується платформа Google Classroom, лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою програми електронної комунікації Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися через Telegram, Viber, електронну пошту</p>

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними **компетентностями**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК6 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

СК01 Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро та мікроекономічного аналізу, оцінювати економічні явища

Результати навчання:

PH02 Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем

PH05 Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

PH06 Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач

PH10 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

PH12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності

PH14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Тематика та зміст навчальної дисципліни

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Мікроекономіка: сутність та значення	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/ презентація	2 1
Тема 2. Обмеження, альтернативи, вибір	Лекція, практичне заняття	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/ презентація/	4 1
Тема 3. Основи теорії попиту та пропозицій	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/ презентація	4 2
Тема 4. Мікроекономічна модель підприємства (фірми)	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/ презентація/	4 2
Тема 5. Ринок досконалої конкуренції	Лекція, семінар	усне опитування//обговорення/дискусія/ проблемні питання/	4 2
Тема 6. Монопольний ринок. Монополістична конкуренція та олігополія	Лекція, семінар	усне опитування//обговорення/дискусія/ проблемні питання	4 2
Тема 7. Ринок факторів виробництва	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/	4 2
Тема 8. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту	Лекція, семінар	усне опитування/обговорення/дискусія/ проблемні питання/	4 2

4. Інформація про індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо мікроекономіки

В залежності від кола наукових інтересів студенти можуть готувати творче завдання у вигляді аналітичного огляду, яке є основою доповіді на студентській науковій конференції.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни може передбачати приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

6. Політика дисципліни

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового

оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

● Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. Система оцінювання та вимоги.

Поточний контроль здійснюється в процесі проведення семінарських і практичних занять. Метою цих занять є перевірка засвоєння студентами теоретичного матеріалу і вміння застосовувати набуті знання при вирішенні окремих завдань, ситуаційних задач. Перевірка може здійснюватися в процесі усного опитування та розв'язання ситуаційних задач на практичних заняттях.

Проміжний підсумковий контроль здійснюється у вигляді виконання тестових завдань за результатами першого та другого модуля.

Підсумковий контроль здійснюється на екзамені.

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю	Методи поточного контролю
Контроль на семінарських (практичних) заняттях	- вибіркоче усне опитування - фронтальне усне опитування - виконання практичних завдань
Контроль на лекції	- вибіркоче експрес-опитування - фронтальне стандартизоване опитування за картками або тестами

Умови визначення навчального рейтингу з курсу «Мікроекономіка»

Робота протягом семестру	T1	5
	T2	6
	T3	6
	T4	7
	T5	7
	T6	7
	T7	6
	T8	6
Індивідуальна робота		10
Екзамен		40
Всього		100

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та за шкалою ECTS наступним чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Рекомендовані джерела

Базова

1. Мікроекономіка : навч. посіб. / С. В. Васильєв, Є. А. Кобець, О. О. Масляєва. Дніпро: ДДАЕУ, 2024. 310 с.
2. Мікроекономіка і основи бізнесу : навч. посібник / Ф. В. Абрамов [та ін.] ; ред. Н. Б. Решетняк ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : ФОП Іванченко І. С., 2023. 268 с. – URI : <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64341>
3. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 305 с.
4. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 214 с
5. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підручник : у 2 кн. /С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін. ; за ред. С. М. Панчишина, П. І. Островерха. – 4-те вид., виправл. та доп. – Л. : Априорі, 2020
2. 3. 4. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Мікроекономіка: пер. з англ. Львів: Просвіта, 1999. 650с.
5. Мікроекономіка: підручник / за ред. В.Д. Базилевича. Київ: Знання, 2007. 677 с.

Допоміжні

1. Безугла В.О., Постіл І.І. Мікроекономіка: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2007.

288 с.

2. Вініченко І.І., Дацій Н.В., Корецька С.О. Мікроекономіка: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 272 с.

3. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 404 с.

4. Задоя А.О. Мікроекономіка: курс лекцій: навч. посіб. Київ: Т-во «Знання», 2000. 176 с.

5. Курс мікроекономіки: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Економіка», «Облік і оподаткування», «Менеджмент», «Маркетинг», «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» / за ред. С.І.Архієреєва. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2019. 156 с.

6. Лісовий А.В. Мікроекономіка: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2003. 192 с. 4.

Додаткові ресурси

1. Павленко І.М. Мікроекономіка. Київ, 2006. 288с.

2. Задорожна Н.В. Мікроекономічна теорія виробництва і витрат: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 219 с.

3. Горбачовська О. Графічні побудови в мікроекономіці. Львів: ЛБИ НБУ, 2002. 175с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: [http:// www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua)

3. Офіційний сайт Національного банку України: URL: [http:// bank.gov.ua](http://bank.gov.ua)

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

5. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>